

Velemínský ZPRAVODAJ

INFORMAČNÍ LIST OBECNÍHO ÚŘADU VELEMÍN A PŘILEHLÝCH OBCÍ MILEŠOV • PÁLEČ • BÍLÝ ÚJEZD
DOBKOVIČKY • OPARNO • BŘEZNO • BÍLINKA • BOREČ • REŽNÝ ÚJEZD • KLETEČNÁ • HRUŠOVKA • ZBOŽNÁ

ROČNÍK 18 • III / 2018 • VYCHÁZÍ JEDENKRÁT ZA ČTVRT ROKU • VÝTIŠK ZDARMA

Přijďte k volbám

Vážení spoluobčané,
blíží se konec volebního období. Ve dnech 5. - 6. 10. 2018 se konají volby do zastupitelstev obcí. V těchto volbách máme všichni možnost svými hlasy na další čtyři roky ovlivnit život v naší obci. My všichni máme právo odevzdat svůj hlas těm kandidátům, o kterých jsme přesvědčeni, že nás budou s plnou zodpovědností zastupovat v zastupitelstvu obce, těm o kterých jsme přesvědčeni, že budou naslouchat názorům spoluobčanů a budou se snažit dělat vše pro blaho obce a jejích občanů a budou mít v první řadě na mysli rozkvet obce v dalších letech. Práce v zastupitelstvu obce není jed-

noduchá a mnohdy velmi složitá, nikdy nelze vyhovět všem přáním a názorům všech občanů. Také se může stát, že některá rozhodnutí zastupitelstva se následně mohou ukázat jako chybná nebo nedostačující. Toto je však riziko, které na sebe všichni kandidáti do zastupitelstva berou a s tímto vědomím do voleb vstupují. V naší obci byly zaregistrovány do komunálních voleb celkem čtyři kandidátky. Pevně věřím, že všichni kandidáti do těchto voleb vstupují s tím, že se budou snažit zodpovědně pracovat ve prospěch obce s tím, že se budou snažit o zlepšení života v naší obci, o celkové zvýšení komfortu života všech občanů

a současně s vědomím, že není možné, aby byli úplně všichni občané za všech okolností a vždy spokojeni. Naše obecní zastupitelstvo má celkem 15 zastupitelů, kteří budou v těchto volbách zvoleni a budou členy zastupitelstva obce v následujících čtyřech letech. Celkem se o naše hlasy uchází 60 občanů z naší obce. Pevně věřím, že každý z nás je schopen si z těchto kandidátů vybrat své zástupce, o kterých je přesvědčen, že budou s plnou zodpovědností zastupovat zájmy obce a jejích občanů. Nepromarněte, prosím, tuto příležitost a přijďte všichni k volbám.

Zvolte svůj patnáct zástupců a vyjádřete tím svůj názor a přání jakým směrem se bude dále naše obec ubírat. Pevně věřím že vaše volba bude zodpovědná.

Petr Křivánek, Starosta obce

Seznam prací provedených na majetku obce Velemín

za období červenec až září 2018

Na jaře letošního roku získala obec větší množství recyklovaného materiálu na opravy komunikací. Jednalo se o cca 2000 tun materiálu, který chceme postupně využít na opravy místních a účelových komunikací ve všech katastrech obce. Opravou do dnešního dne prošla cesta ve Březně od Špičků k silážní jámě, cesta od bytovek v Milešovské ulici k Březenské silnici, cesta od základní školy k Milešovské silnici, cesta za Paškapole na Zbožnou a několik dalších

menších úseků. V opravách cest budeme i nadále pokračovat.

V létě letošního roku nás potrápila série poruch na hlavních řádech vodovodního potrubí. První poruchou byla prasklina příruby ve Školní ulici na hlavním výtlačném potrubí přivádějící vodu z úpravny vody do vodojemu na Bílém Újezdě. Další poruchu jsme řešili na přírodním potrubí z hlubinného vrtu u školy do úpravny vody. Poslední větší poruchou byla porucha na návsi ve Velemíně před domem č.p. 10, kde došlo k poškození těsnění mezi jednotlivými díly potrubí. Situace byla o to komplikovanější, že se jednalo o vodovodní řád

(Pokračování na následující straně)

napájící polovinu Velemína, obce Březno a Oparno. Navíc v místě poruchy řádu dochází ke křížení vodovodu hlavním potrubím rozvodu plynu v obci a dešťové kanalizace, práce musely proto probíhat s nejvyšší opatrností a zároveň rychle, aby přerušení dodávek vody bylo co nejkratší.

Vzhledem k letošnímu extrémnímu suchu, nebyla třeba tak častá frekvence sekání veřejných prostranství, proto pracovníci VPP prováděli i jiné práce. Například natřeli ochranným nátěrem nové ploty u Mateřské a Základní školy ve Velemíně, opravili a natřeli oplocení dětského hřiště a obecního domu č.p.36 v Oparně včetně stání na nádoby tříděného odpadu a požárního hydrantu. Očistili a natřeli zábradlí v Milešově, lavičky a vrata na obou našich hřbitovech. Provedli vyčištění horských vpustí a šachet dešťových kanalizací, ve spolupráci s vlastníkem sousedních parcel zahájili opravu

drátěného plotu kolem areálu školy ve Velemíně atd..

Vzhledem k nárůstu počtu řidičů překračující povolenou rychlost v obcích jsme se rozhodli po Březně, Milešově a Režném Újezdě osadit další informační měřiče rychlosti a to v Chotiměřské a Milešovské ulici. Dále byly, hlavně z důvodu bezpečnosti občanů, osazeny dopravní značky zákaz stání v Chotiměřské a Milešovské ulici, dopravní zrcadlo na křižovatku u Motoarestu, dopravní značení pozor chodci s dodatkovou tabulkou doporučující rychlost 30km/h v obci Oparno a na žádost občanů Bílinky osazeno dopravní značení „Obytná zóna“ před příjezdem na náves z důvodu častého výskytu hrajících si dětí.

Na základě žádosti vlastníka rodinného domu č.p. 27 na návsi v Milešově, jsme po konzultaci s majitelem objektu provedli rekonstrukci svodu dešťových vod odvádějící

dešťové vody téměř z celé návsi od zmiňované nemovitosti do dešťové kanalizace. Obdobně jako v Milešově byl opraven další svod dešťové vody na Bílince před domem č.p. 22. Na návsi v Oparně jsme z bezpečnostních důvodů provedli opravu obecní studny.

Obnovili jsme vodorovné dopravní značení zastávky autobusu u školky ve Velemíně, parkovacích míst před oběma obchody potravin a zónu zákaz stání na návsi, kde hlavně o víkendech parkovali řidiči zahraničních kamionů.

Pokračujeme v opravách mobiliáře obce, v současné době jsme zahájili udržovací práce na autobusových zastávkách, u kterých po dokončení budou osazeny nové odpadkové koše a v některých případech i nové lavičky, průběžně provádíme i opravy jednotlivých nájemních bytů v majetku obce.

Janda Petr, Místostarosta obce

Rozloučení s létem ve Velemíně

Akce s názvem Rozloučení s létem a letní kino ve Velemíně, která byla naplánovaná na pátek 14. 9. 2018 musela být kvůli nepříznivému počasí přesunuta na neděli 16. 9. 2018, kdy už to podzimní počasí bylo snesitelnější. Této akce se celkem zúčastnilo okolo 160 občanů z různých místních částí obce a z toho cca 70 dětiček. Pro děti byly připraveny skákačí hrady, hry a překvapení v podobě bonbónů padajících z nebe.

Nejen děti, ale i dospěláci se předháněli, kdo jich posbírá nejvíce. Mimo jiné byla také možnost zakoupení různého občerstvení od bramboráků, klobás, přes vynikající grilované vepřové maso až po popcorn. V odpoledních hodinách se také zapálil oheň, kde se dali opékat buřtíky. Cílem těchto akcí je nejen zábava pro děti, ale také stmelování občanů jako celku, kdy se můžou potkat a probrat všechno možné i nemožné. :) Po setmění přišlo na řadu letní kino. Promítal se český film, který byl vybrán na základě

veřejné ankety, s názvem: „Dvě nevěsty a jedna svatba“. Naše poděkování při přípravách a úklidu patří především fotbalistům z klubu SK Velemín a všem dobrovolníkům, kteří se na akci podíleli.

akce najdete na webových stránkách obce www.velemin.cz nebo na FB - Obec Velemín. Děkujeme Vám za Vaši účast a doufáme, že se uvidíme i na dalších akcích pořádaných obcí Velemín.

Kunrtová Monika

Dětský den na Borči se vydařil

V sobotu 25. srpna se v odpoledních hodinách konal na Borči Dětský den. Počátky dětských dnů v této malebné vesničce na úpatí stejnojmenného kopce Boreč sahají až do osmdesátých let minulého století. Je skvělé, že je tato tradice stále živá.

Na organizaci se společnými silami podílejí stálí obyvatelé obce i chalupáři. Letošní ročník proběhl neobvykle putováním, jež bylo obohaceno zastávkami s úkoly pro děti, až na louku nad obcí. Z tohoto místa v roce 1804 Ferdinand Runk namaloval překrásnou scenerii Českého středohoří i s borečským zámekem. Tento obraz se s pomocí J. Otradovce, L. Hlaváčkové, V. Choděry a V. Kmocha podařilo vytisknout také jako pohlednici.

Každoročně je Dětský den tematicky zaměřen, letos jsme se rozhodli vzpomenout na Miroslava Tyrše, a to proto, že se právě na Borči narodila jeho matka Vincencie Tyršová, rozená Kirschaumová. (Z tohoto důvodu je také zelená značka vedoucí na kopec Boreč pojmenována jako Tyršova stezka.) Mnozí z nás se převlékli do dobových kostýmů, připnuli si kokardy z dílny Elišky Faustusové a v souladu se sokolským heslem Tužme se! za zvuku sokolské písně Lví silou zahájili výlet hromadnou rozsvíčkou, kterou vedl samotný Miroslav Tyrš. Okolí kapličky bylo vyzdobeno tematickou nástěnkou a na počest sokolských ideálů harmonie, krásy a dobra jsme vytvo-

řili živý obraz. Po celou dobu nás provázela také Renáta Tyršová, manželka Miroslava Tyrše. V průběhu výletu jsme vzpomněli na některé momenty ze života Miroslava Tyrše i na jeho tragickou smrt v rakouské řece Aáše. V cíli naší cesty nás čekalo milé občerstvení v podobě ovoce, lahodných čokoládových muffinů, které napekla Martina Maličká, a džusíků. Děti namalovaly svůj pohled na České středohoří, odměnou jim byl pohled historický s balíčkem dobrot a drobných překvapení.

V pozdním odpolední jsme se sešli u kapličky ke komunitnímu grilování. Pepa Capiali zapůjčil svůj gril a pro všechny nachystal báječné buřtíky, snědli jsme jich skoro 70! Mňam! Následovala netrpělivě očekávaná soutěž ve vaření „O borečský putovní pohár“ letos na téma špíz, který vyhrála Helena Hromádková. Neméně očekávána byla kutilská soutěž „O borečskou fanku“ s vý-

zvu tohoto roku o největší hromadu dřeva na oheň. Tu si slavnostně odnesl Matteo Capiali. Potom jsme si prohlédli výstavku obrázků, které namalovaly děti, a také fotky, které v místních sadech zachytila fotopast. Vlka jsme neobjevili. Večer u ohně potom proběhl maraton dětských vtipů. Děti jich měly velkou zásobu a o zábavu dospělých bylo skvěle postaráno!

Dětský den jsme si na Borči náramně užili a už se těšíme na další. Je to zatím tajemství, ale prý ho budou pořádat samy děti??

Náš dík patří všem, kteří se podíleli na organizaci, a také všem, kteří se akce zúčastnili. Děkujeme Obecnímu úřadu Velemín za finanční podporu, za kterou jsme mohli pořídit dárky pro děti a občerstvení pro všechny.

Radka Kmochová

Březno (nejen) pro děti pokračuje v novém školním roce

Přehoupali jsme se do dalšího školního roku a z některých dětí se rázem stali školáci. Rodičům začaly opět nemalé povinnosti, starosti a nekonečné plánování času odvozdů, kroužků a nekonečných úkolů, které si školní rok žádá.

Opět se snažíme pomoci zapojením dětí do výtvarné, či sportovní činnosti, proto pokračujeme s následujícími kroužky a aktivitami (nejen) pro děti. Na všechny je možné se osobně přihlásit na tel. 604 791 627, nebo emailu petula.gazdova@seznam.cz. Všechny informace a aktivity včetně fotek naleznete na stránkách spolku

www.brezno-deti.cz

Pro děti je připraven (nejen) Výtvarný kroužek se zaměřením na samostatnou i kolektivní výtvarnou činnost, pochopení základních společenských pravidel, poznání přírody a prohlubování vztahu k ní, sobě a ostatním.

Pro sportovní využití pokračujeme v Atletičku, sportovním kroužku kde se děti určitě vyřádí, dozví se něco o zdravém životním stylu, a budou motivováni k dosažení svých

sportovních cílů.

Pro rodiče pokračujeme v programu NA MAXIMUM s Petrou, silovém a vytrvalostním tréninku pro všechny dospělácké věkové kategorie.

Pro aktivní odpočinek rodin s dětmi je opět naplánován říjnový a lednový pobyt v hotelu PEKLO v Jizerských horách s bohatým programem pro děti v místních hernách, čisté přírodě a slanovodním bazénu. Naplňujeme celý hotel, proto jsme pro účastníky dojednali podstatně nižší ceny, než jsou pultové.

Pro občany (nejen) obce Března, kteří mají nápad, návrh, nebo by rádi upozornili na nějaký problém, nabízíme nově službu Máme zájem (nejen) o Březno, prostřednictvím které budeme sbírat podněty a návrhy na zlepšení obce, společně je diskutovat a hledat řešení. Tyto podněty pak budeme sdílet přímo se zástupci obecního úřadu, „malým“ starostou, radou, zastupiteli a společně se podílet na realizaci. Zatím je k dispozici na tel. 604 791 627 (Petra Maternová), nebo emailu: brezno-

deti@seznam.cz, podle zájmu a rozsahu témat budeme plánovat společná setkání přímo v obci.

Z akcí, které nás ještě čekají do konce roku pro veřejnost, se můžete těšit na DRAKIÁDU, možná Heloween párty, pokud bude odpovídající počasí, a (nově) Vánoční setkání s koledami a zdobením vánočního stromku.

V neposlední řadě bych rád upozornil na probíhající aktivity a diskuse nad vybudováním nového altánu pro setkávání občanů v prostoru ohniště a modernizací přilehlého sportoviště. To nás všechny bude stát opravdu dost sil a peněz, proto budeme rádi, když se i naši občané budou aktivně podílet. Hned jak to bude aktuální, budeme vás informovat a o případnou pomoc vás požádáme.

Děkujeme všem za přízeň a důvěru, obci Velemín za nemalou (nejen) finanční podporu, občanům pevnou ruku u komunálních voleb a všem pevně zdraví a dobrou náladu v současné uspěchané době.

Vaše Březno (nejen) pro děti z.s.

<p>(nejen) VÝTVARNÝ KROUŽEK</p> <p>Termín: každý čtvrtek od 16:00 – 17:30hod. Místo konání: Březno – autobusová zastávka</p>	<p>atletáček</p> <p>KDY: každé pondělí od 16:00 – 17:15 hod. KDE: v Tělocvičně ZS Velemín</p>	<p>NA MAXIMUM !!! S Petrou</p> <p>Tělocvična ZS Velemín Každou středu 17:45-19.hod</p>
---	--	---

Třetí ročník benefičního festivalu pro záchranu barokního gloriety a na památku Zdeňka Kaplíře ze Sulevic je zdárně za námi.

V sobotu 8.9. 2018 se v dopoledních hodinách nejprve konala v zámecké kapli domova důchodců v Milešově mše svatá k oslavě Narození Panny Marie, při které byl vzpomínán i Zdeněk Kaplíř ze Sulevic (1611-1686).

Odpolední kulturní program v zámeckém parku zahájil za slunečného počasí svým vystoupením dětský soubor Třeбенická sluníčka. Poté se až do pozdních večerních hodin na otevřené scéně před letohrádkem střídaly hudební skupiny reprezentující

Festival Milešov

různé žánry. Přes dvě stovky návštěvníků si mohly užít od country, pop-country, středověkou hudbu, irsko -keltské melodie až po svižné ska-pop.

V doprovodném programu pro děti vystoupil kouzelník a šermíři, po setmění návštěvníci zažili ohňovou show v podání Synů bouře. Děti se mohly během odpoledne zabavit v „dětském“ koutku, kde pro ně bylo připraveno malování na obličej, výtvarný koutek, skládání kostek....

Vstupné bylo jako obvykle 62 korun na připomínku hezké kaplířovské tradice, kdy

dávali každým rokem dětem na panství na přilepšenou 62 zlatých, aby připomínalo počet dnů, kdy byla Vídeň hájena před Turky.

Cílem celé akce, u jejíhož zrodu stál a až doposud stojí Petr „Rasken“, je nejen získat i touto formou finance na obnovu letohrádku, ale památku s přilehlým parkem zviditelnit.

Na závěr je třeba poděkovat všem, kteří se na přípravě akce podíleli: Petru „Raskenovi“, Obecnímu úřadu Velemín, moderátoru Ondrovi, dobrovolníkům zajišťujícím celý průběh i těm, kteří zajistili občerstvení pro účinkující a návštěvníky.

Vlasta Karfíková

Minulý školní rok ve velemínské škole

Hlavním posláním základní školy je vzdělávání žáků, ale nemusí to vždy být jen klasická výuka ve třídě. To platí i pro naši velemínskou školu. V uplynulém školním roce u nás proběhly akce, které dětem zpestřily výuku a přiblížily je praktickému životu.

Mezi takové akce patřily projektové dny. Loni to byl např. Den vody, jehož cílem bylo podnítit zvědavost dětí, rozvíjet kladný vztah k přírodě a v neposlední řadě vést žáky ke vzájemné spolupráci, komunikaci a tím upevňovat pozitivní klima ve škole. Žáci 1. stupně s pomocí starších spolužáků dělali pokusy s vodou, mikroskopem pozorovali drobné vodní živočichy, dokonce i vyrazili k potoku, kde nabírali vzorky, které poté zkoumali.

Tradiční jsou různá divadelní představení. Mladší žáci navštívili s herci Afriku, starší pro změnu Mexiko. Pořad o hudebních nástrojích byl doplněn o ukázkou mnoha neobvyklých nástrojů, se kterými se běžně nesetkáme. Velmi zajímavé bylo vystoupení členů šermířské skupiny Pernštejní, kteří k nám jezdí každý rok a vždy zábavným způsobem přiblíží vybrané období českých dějin. Na závěr nikdy nechybí ukáзка šermířského vystoupení.

V minulém školním roce jsme se zapojili do projektu Celé Česko čte dětem, jehož vyvrcholením byl Týden čtení dětem na začátku června. V rámci projektu proběhla výstava prací žáků 2. a 3. třídy, věnovaná příběhům o pejskovi a kočičce, výstava starých knih nebo čtení dětem z knih, které předčítající učitelky rády četly v dětství.

Mezi oblíbené akce patří diskotéky a také Vánoční noc, kdy děti přespávají ve škole. Ani loni nechyběly tradiční vaňky, kterých bylo opět zkonsumováno obrovské množství. Sice jsme byli v pátek ráno po probdělé noci trochu ospalí, ale byl to poslední den před prázdninami, takže to vůbec nevadilo. Vánoční noc, stejně jako některé další akce, pomáhali organizovat žáci vyšších ročníků pro své mladší spolužáky. Stali se z nich zdatní vedoucí skupinek a vyzkoušeli si, jak

je občas obtížné uhlídat malé neposedy. Nutno podotknout, že své role zvládali na výbornou a malé děti byly ze svých starších kamarádů nadšené.

Na přelomu ledna a února odjeli někteří žáci do Krušných hor, a to na školu v přírodě, nebo na lyžařský kurz. Asi není třeba dodávat, že si děti pobyt opravdu užily. Lyžaři se zdokonalili ve svých lyžařských dovednostech, všichni se dosyta vydováděli ve sněhu, společně vyráželi na výlety do okolí, dokonce zavítali i k německým sousedům

Na samém konci školního roku proběhla v rámci projektu Mléko do škol ochutnávka mléčných výrobků. Každá třída dostala ochutnávkový koš, který obsahoval mléko, několik druhů bílých jogurtů a sýrů, pomazánkové máslo s různými příchutěmi nebo tvaroh. Děti samozřejmě ochutnávaly a přitom si povídaly o roli mléčných výrobků v rámci zdravé výživy. V některých třídách si děti přinesly pečivo, ovoce a zeleninu a připravily si zdravou svačinku. Zajímavá byla ochutnávka po-

slepu a následné určování výrobků. Děti měly problém poznat např. kyšku. Některé děti hlasovaly o nejchutnější výrobek. U druháků s přehledem vyhrálo pomazánkové máslo s příchutí pažitky, které zmizelo během chvilky. Dětem se akce líbila, nakonec i ti, kteří zpočátku ochutnávat nechtěli, se nechali od kamarádů přesvědčit a výrobky ochutnali.

Neztratili jsme se ani ve sportovních soutěžích. Velkou radost nám udělali žáci v plaveckých závodech, kdy přivezli celkem 5 medailí, jednu zlatou, jednu stříbrnou a tři bronzové. Naše dva florbalové týmy se zúčastnily turnaje v Třebívlicích, první tým obsadil třetí místo a druhý tým, přestože v něm hráli i benjamínci třetáci, skončil na krásném pátém místě. Soutěž v aerobiku byla pro naše děvčata premiérou, přesto několik z nich postoupilo do finále. Rozhodně nám dívky ostudu neudělaly.

Na závěr se musíme pochlubit novým logem naší školy.

Mgr. Radka Kaiprová,
zástupce ředitele

790. let obce Velemín

Při takto významném výročí určitě stojí za to si připomenout něco málo z historie Velemína.

Území, na kterém leží spádová obec Velemín, bylo osídleno již v mladší době kamenné (asi 3 tisíce let před naším letopočtem), o čemž svědčí nálezy kamenných nástrojů (např. soubor čepelí u Borče, sekeromlatu u Velemína, kamenných sekýrek u Dobkoviček). V pátém až osmém století se zde usídlili Slované.

Obec Velemín leží na důležité staré zemské tak zvané chlumecké cestě z Prahy do Saska a patří k nejstarším obcím v tomto kraji. Byla od nepaměti rozdělena na dvě části. Jednu držel až do husitských válek s širokým okolím klášter svatého Jiří na Pražském hradě. První písemná zmínka o vsi je z roku 1228, kdy se v této části připomíná dvůr. V druhé části byla tvrz, poprvé zmíněná v roce 1397, kdy zde sídlil Kunát Kaplíř ze Sulevic. Kaplířové drželi tuto část Velemína s tvrzí až do roku 1447 a za husitských válek získali i druhou část, kterou jim roku 1436 potvrdil císař Zikmund Lucemburský. Teprve roku 1538 se podařilo klášteru svatého Jiří zástavu vyplatit a ujmout se opět svého majetku. Kamarét Kerunk ze Sulevic, připomínaný v letech 1454-1496, který sídlil v Milešově a později v sousedním Bílém Újezdě, pronajal velemínskou tvrz v roce 1474 jakémusi poddanému. Roku 1480 prodal svou část Velemína s dvorem a tvrzí Jindřichovi Venclíkovi z Vrchovišť. To byla tvrz již patrně pustá, i když tak se výslovně připomíná až v roce 1508, kdy ji od Jindřicha Venclíka koupil spolu s Bílým Újezdem a ostatním zbožím nejvyšší kancléř Albrecht z Kolovrat. Zpusťlá tvrz s tímto dílem Velemína měla pak totožné osudy s Bílým Újezdem a stala se v roce 1633 součástí velkého lososického panství. Druhá část Velemína patřící klášteru svatého Jiří v Praze, připadla po zrušení kláštera v roce 1782 náboženskému fondu a v roce 1819 byla prodána jako součást panství Čížkovice-Třebenice bohatým soukromníkům. Nepatrné zbytky tvrže a val s příkopem se dochovaly do dneška. Oválné tvrzíště bylo obklopené vodním příkopem, ze

kterého se dochovala část na východní straně. Dnes je místo zastavěno domem s č.p. 99. Od roku 1938 do roku 1945 byla území obcí součástí Velkoněmecké říše. Po osvobození pak byla většina německého obyvatelstva odsunuta. Do jejich opuštěných domů a statků přicházejí z vnitrozemí noví osídlenci z Čech, ze Slovenska a kolem roku 1947 i Češi z Volyně. Po roce 1949 jsou ve všech obcích zakládána Jednotná zemědělská družstva, která se postupně slučují. Noví občané se sžívají a zakládají různé společenské organizace např. Sokol, ČS Svaz žen, Sbor dobrovolných hasičů, divadelní kroužky a jiné. Ve všech obcích byly ustaveny samostatné místní národní výbory. V osmdesátých a devadesátých letech dochází ke spojování těchto místních národních výborů do současné velikosti. V roce 1990 došlo k transformaci místních národních výborů na spádovou obec Velemín. V současné době žije v obci Velemín a jejich místních částech celkem 1578 obyvatel. Rozvíjí se nejen lepší komunikace s občany formou mobilního rozhlasu, sociální sítě, webových stránek, ale také kulturní život v obci. Z Obce Velemín se tudíž menšími krůčky stává čím dál tím více modernější obec.

Geologicky je plocha Velemínské kotliny pokryta vrstvami čtvrtohorních usazenin - úrodných spraší a sprašových hlín. V okolí Března, Velemína, směrem k Oparnu se dostávají na povrch druhohorní usazené horniny - pískovce, pískovce a prachovce. Na Paškapole proběhly pokusy o těžbu sloje černého uhlí a také v tomto sedle najdeme minerál augit.

Lesnatost kotliny je minimální, ale pohledově je obklopena listnatými lesy okolních kopců a masívů a přímo si říká o vyfotografování panoramatických snímků, nebo fotografií okolních dominant, jako je Lovoš, Milešovka a Ostrý. Stejně tak, z těchto dominant, je Velemínsko velmi fotogenické i přes jeho přetnutí tělesem dálnice D8. V kotlině a na jejích svazích dominuje zemědělská půda, především velké bloky orné půdy a ovocné sady.

Hlavní vodotečí oblasti je Milešovský

potok, pramenící na plošině vrchu Březina ve výšce 640 m a posléze protékající celé Oparenské údolí, kterému dodává jednak erozní charakter a udržuje jeho jedinečné mikroklima. Milešovský potok se vlévá pod Malými Žernosekami do řeky Labe, na jejím levém břehu.

Březina je přírodní rezervace ev.č.32 jihozápadně od obce Kostomlaty pod Milešovkou. Oblast spravuje AOPK ČR Správa CHKO České středohoří. Důvodem ochrany je živé rašeliniště ojedinělé v Českém středohoří, smíšené porosty a zbytek staré bučiny.

Rezervace vznikla roku 1969 sloučením dvou chráněných území: Bukového vrchu a Rašeliniště pod Bukovým vrchem. Kromě druhů obvyklých v bučinách se zde vyskytují rostliny: rosnatka okrouhlostá, suchopýr úzkolistý a bublinatka jižní. Byl zde zjištěn výskyt 87 druhů obratlovců, významnými zástupci jsou čolek obecný, skokan hnědý a ropucha zelená. Stromy, tvořící zdejší bučinu, dosahují stáří kolem 190 let. Rašeliniště zarůstá břízou a orobincem, proto jsou nutné regulační zásahy.

V bezprostředním sousedství rezervace vede červená turistická značka spojující Černčice a Lukov. V tomto úseku probíhá její trasa společně s Naučnou stezkou Březina.

Mainsteinův kámen

Mezi Bílinkou a Velemínem najdeme v polích mírně zarostlý kopeček, který se stal svědkem nepatrného úseku dějin naší i evropské historie. Podobných kopečků ve Středohoří nacházíme desítky. Ten náš s nadmořskou výškou 326,5 m se nazývá „Mannsteinův kámen“. Byl pojmenován podle pruského generála Kryštofa Hermana Mannsteina, který se zúčastnil sedmileté války, probíhající v letech 1756-1763. Dne 27. června 1757, kdy zraněný prchal s vojskem do Saska, soustředil kolem tohoto vršíčku generál Mannstein kruhovou obranu svého vojska chráněnou vozy. Chybnou stavbou hradby došlo k vytvoření mezery a Chorvaté proniknuvši obranou vybili vše živé. Od té doby se nazýval vršek Mannsteinberg neboli Mannsteinův kámen.

Kunrtová Monika

*zdroj: www.wikipedia.cz
www.ceskestredohori.info
www.velemin.cz

Velemínsko na počátku vládnutí Marie Terezie

Za čtyřicetiletého vládnutí císařovny (1740-1780) bylo prvních 20 let její vlády ovlivněno dvěma velkými válkami, Slezskou 1740-48 a Sedmiletou 1756-1762.

V první válce při tažení pruských vojsk a jeho spojenců prošlo Velemínem tisíce vojáků, kteří táhli na Prahu a vraceli se zpět do Saska a Pruska.

Každým tímto přechodem vojsk docházelo k vydrancování zásob potravin, zcizení hospodářského dobytka a krmení.

Daleko větší problém však nastal, když

začali do Saska odvážet raněné a nemocné, které v obcích ubytovali od února až do května 1742. Byly vyjedeny zásoby potravin, nastal hlad. Do toho přišla další pohroma - mor, tehdy zvaná studená horečka.

Do května 1742 odpovídala úmrtí na velemínské farnosti průměru z dřívějšího období. Během léta nastal velký nárůst, kdy podlehl této nemoci ve Velemíně 40, v Opárně 23, v Bílém Újezdě 18, na Bílince 14, v Režném Újezdě 17, v Dobkovičkách 12, v Cho-

timěři 12, ve Březně 11, na Hrušovce 5 a na Zbožné 2 oběti.

Protože velemínský hřbitov, který byl tehdy u kostela, pro tak velký počet zemřelých nestačil, daroval sedlák Benka (po zavedení číslování domů čp. 13) část louky na nové pohřebiště.

Louka se nachází za vsí směrem k Milešovu, na levém břehu potoka. Celkem bylo na tzv. morové louce pohřbeno 154 osob velemínské farnosti. Cesta na pohřebiště se *(Pokračování na následující straně)*

dlouho nazývala „Luchenoveg“ (Mrtvolná cesta). Nejdříve zde stával do r. 1893 dřevěný kříž, pak byl nahrazen kovovým křížem na kamenném podstavci.

Když jsme jako žáci občas chodili z Milešova po lní cestou, netušili jsme význam kříže.

Až v roce 1962, kdy probíhala regulace potoka, byly některé pozůstatky zemřelých vyhrabány a zřejmě byl poškozen pomník. Místo, kde stával se nachází několik metrů od mostku, směrem k Velemínu. Dnes je to oplocený pozemek pana Peta Pavezi.

O patnáct let později, kdy je většinou obyvatelům Velemínska známa malá epizoda ze Sedmileté války. Tehdy přišel o život v šarvátce mezi Rakušany a Prusy, v té době na bezejmenném vršku u Velemína, pruský generál Kryštof Heman von Manstein.

Některé z Vás bude možná zajímat podrobnosti z jeho života. Generál Manstein byl muž pestré minulosti. Narodil se 1.9.1711 v Petrohradě. V dospělosti se dal

do služeb armády a v Rusku jako plukovník byl do roku 1744 .

Jako přívrženec Ivana III. jej carevna Alžběta Petrovna I., zbavila majetku a byl uvězněn. Když byla uznána jeho nevina, odešel z Ruska. V roce 1745 vstoupil do pruské armády. Zúčastnil se Sedmileté války již jako generál. V těchto bojích dobyl děčínský zámek a vyznamenal se v květnu 1757 v bitvě u Prahy. Avšak bitva u Kolína 18. června se mu stala osudnou. Podnikl útok proti rakouské armádě na vlastní vrub a zavinil porážku pruských vojsk. Byl lehce zraněn, proto byl poslán na léčení do Drážďan. Při této cestě byl u Velemína napaden chorvatskými pandury a zahynul. Není bez zajímavosti, že tehdy cesta nevedla přes Bílinku, nýbrž přes Strušenku, kde tehdy byla v provozu známá „Slaměná hospoda“ směrem k Velemínu. Dnes je to pouze po lní cesta, současná silnice byla vybudována jako „Říšská silnice“, r. 1810.

Syn generála, který se později zajímal o místo, kde je jeho otec pochován, se přes

veškerá pátrání nepodařilo s určitostí stanovit. Teprve pan farář Josef Stósel z Velemína našel ve farním archivu Milešova zápisy, ze kterých lze soudit, že generál Manstein je pochován na milešovském hřbitově. Tyto zápisy znějí -“ LP 1757 26. června byl pochován na hřbitově vpravo u vrat pruský důstojník, který byl Chorvaty poblíž Velemína zabit“.

Zápis se udal r. 1778 na pobídku chorvatského kapitána, svobodného pána Partneva, který byl svědkem úmrtí generála.

V kostelním účtu v Milešově je dále zápis za poplatek z hrobu za dva pruské důstojníky.

Lze tedy připustit, že pruského generála nepohřbili s padlými vojáky na poli, ale že leží pohřben na Milešovském hřbitově Kryštof Herman von Manstein - *1. 9. 1700 - Petrohrad - + 26. 6. 1757 - Velemín.

Od té doby se tehdy bezejmenný vršek nazývá Mansteinův vršek.

Z poznámek **Václava Vlka**, řídícího učitele milešovské školy, sestavil **V. Hajný Milešov**

Další setkání Pálečáků

Vážení čtenáři, rádi bychom se s Vámi podělili o zážitky z dalšího setkání Pálečáků s Pálečáky.

Tak jako v loňském roce, tak i v tomto roce, jsme byli dne 8. 9. 2018 pozváni našimi přáteli na slavnost 700 let obce Pálec u Zlonic. Za podpory OÚ Velemín jsme mohli důstojně reprezentovat náš kraj. Při zahájení slavnosti předal pan Dušek jménem OÚ Velemín a osadníků z Pálče věcný dar s gratulací paní starostce Janě Šimonové k 700. výročí existence jejich obce Pálec u Zlonic. Pan Dušek rovněž při této příležitosti poděkoval paní Šimonové a občanům obce za přátelství našich stejnojmenných obcí s přáním, aby se i nadále udržovalo a rozvíjelo. Vzájemná spolupráce naší osady Pálče u Milešova a Pálče u Zlonic je historicky uvedena také v publikaci (Knižka o obcích, které mají toto datum ve svém rodném listě) a tím zvěčněna i pro další generace. Hostitelé se nám věnovali s maximální péčí. Sloužená mše ve zdejší kostele Narození Panny Marie umocňovala slavnostní atmosféru celé obce. Na slavnost byli pozváni rodáci z této obce, aby se mohli podívat, že obec má našlápnuto správným směrem, prohlédnout si a porovnat na fotografiích pozitivní změny. Při prohlídce OÚ nás mile překvapilo, že všechny naše dary této obci

jsou vystaveny v knihovně obce, včetně Zpravodaje OÚ Velemín a upomínkových předmětů. Pracovitost a schopnosti zdejších lidí byla všudypřítomná, obec ukončila veřejný vodovod, vybuodovala přípojky u všech domů, postavila odpočinkový altán atd. Samotná slavnost byla organizačně na velice dobré úrovni jak pro děti, tak pro dospělé, ukázka starých řemesel, sokolníci, kování koní, šermíři, ražba mincí, ukázky

dětských scének a krásná hudba v nás zanechala příjemný dojem, že lidé v této Pálči vědí, o čem je život, přátelství a vzájemné porozumění.

Moc děkujeme OÚ Velemín za podporu a pochopení. Přátelům z Pálče u Zlonic za krásný den a za pozvání, moc si toho vážíme. **Pálečáci od Milešova**

Pohled do historie Dobkoviček

Pokračování článku z bakalářské práce od paní Bc. Dany Chrastilové z Dobkoviček.

Koncem osmnáctého století přešly Dobkovicce do posledního soukromého vlastnictví rodu Schwarzenbergů, jehož majetkem byly až do pozemkové reformy v roce 1920.

Obec zasáhl na konci 19. století proces industrializace, který probíhal v celých severních i severozápadních Čechách, a zde se projevil náhlým nárůstem české menšiny. Díky výstavbě nové jednokolejné trati z Teplic do Liberce se zastávkou v Dobkovičkách byl na okraji obecních pozemků zprovozněn lom Kubačka, kde se v prvotním plánu lámal potřebný kámen pro stavbu tratě. Traťová zastávka i nedaleký lom přinesly řadu nových pracovních příležitostí pro české i německé obyvatelstvo širokého okolí. Postupně do všech pohraničních obcí přicházeli občané české národnosti a místo c.k. hejtmanů také čeští úředníci z vnitrozemí. Trať Ústí nad Labem - Teplice byla na základě zestátnění, které proběhlo v roce 1922, odebrána hned následující rok soukromé německé železniční společnosti ATE. Mnoho místních německých státních úředníků muselo místa na dráze opustit díky nedostatečné znalosti českého jazyka, která se stala nezbytnou podmínkou státní československé služby. Němci opouštěli po-

Rodový znak Schwarzenbergů, vyobrazení českokrumlovského erbu.

zice i na nedaleké velemínské poště, v místní myslivně i ve velemínské četnické stanici. Museli postupně uvolnit byty v dobkovické nádražní budově a v hlídacím nádražním domku, kam se na počátku dvacátých let nastěhovaly první české rodiny železničářů i s dětmi. Ty se postupně zapojovaly do chodu obce a pro jejich malé děti se na konci dvacátých let dvacátého století poprvé otevřela česká mateřská škola.

Obyvatelé Dobkovic se až do otevření lomu živilí převážně ovocnářstvím a zemědělstvím. Úrodná polabská půda měla a dodnes má díky svým jižním svahům vysokou bonitu půdy. Značné množství vinic v blízkém okolí mělo jistě své nezaměnitelné kouzlo, ale jiné pracovní příležitosti v okolí vesnice nebyly. Jako většina okolních obcí, měla i tato své šikovné místní řemeslníky, jako příklad mohu uvést německou rodinu Romana Kühnela, kde se kovářství dědilo z otce na syna ve velké místní kovárně stojící při příjezdu do obce již od šestnáctého století.

Celkově se díky těmto změnám nárůst české populace v obci zvýšil na 30,5% a tak českými Němci do té doby propagovaná ideologie o uzavřeném německém území, které se nechce začlenit do československého státu, přestala platit. Ale znamenala také velký problém v podobě neshod mezi českými menšinami a německým obyvatelstvem v celém širokém okolí. Pojem menšina je v tomto kontextu silně zavádějící. Ta se především po potlačení národnostního puče v březnu 1919 změnila z menšiny české na menšinu německou, přičemž náhlá změna přinesla nepochopení, nenávisť a snad i touhu po znovunastolení pevného německého řádu.

V dalším vydání Velemínského zpravodaje se dozvíte něco o mateřské škole v Dobkovičkách.

Kunrtová Monika

Sever
Český rozhlas

**VE VELEMÍNĚ
POSLOUCHÁME SEVER**

88.8 FM

sever.rozhlas.cz